

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V vsaki hiši je mož!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, odpravištvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 14. Iz eksekutivnega odbora čeških državno in deželnozborskih poslancev se sliši, da je isti po temeljiti razpravi o splošnem položaju sklenil se držati dosedanje taktike in počakati, kako se v parlamentu razvijajo stvari.

Berolin 14. Cesar Viljem je včeraj obiskal ruskega poslanika, grofa Osten-Sakena.

Atene 14. Jutri izide poročilo prestolonaslednika o vojski s Turčijo. Poročilo obseza 400 strani. Poročilo pravi, da so bile krive porazu: nezadostna organizacija, premala priprava in pa okolnost, da nekateri voditelji čet niso izpolnjevali ukazov prestolonaslednika.

New-York 14. Senator Dingley, ki je sestavljal po njem imenovani carinski tarif, je umrl.

Berolin 14. Nemški odbor v varstvo pravice imejiteljev portugalskega vnanjega državnega dolga je izjavil v današnji seji, da ne more vsprejeti predlogov za poravnavo, katere je stavila portugalska vlada, in je sklenil predlagati, naj se v Portugalu sestavi mednarodna komisija. Da zastopa to stališče, odpošlje nemški odbor svojega poslanca na sestanek, katerega je nasetovala portugalska vlada in katerega odobravajo tudi ostali odbori.

Rim 14. »Agencia Stefani« javlja iz Masave: Poroča se o novih manjših spopadih med rasom Mangašem in rasom Makonen-om, ki so se vsi zaključili neugodno za rasa Makonen-a.

London 14. Sliši se, da je odredilo admiralsvo, naj se zgradijo štiri križarke prvega razreda, mesto dveh križark, kakor se je namerjalo skrajja. Nadalje se zgradijo tudi štiri vojne ladije.

Sovražnikom krščanstva.

(Dopis.)

Po določenem sistemu izpodkopujejo glasila tržaških teroristov ugled naših verskih institucij. Posebno v zadnjem času se ponavlja v tukajšnjem košer-»Piccolu« to blatenje vsega, kar je v zvezi s krščanstvom, na bolj ali manj prikrit način, od dne do dne pogosteje. Štejemo si v dolžnost, da opozorimo naše občinstvo na to gujusno početje laško-židovskih minštrjev. Morda si sčasoma vendarle tudi cerkvena oblast postavi resno vprašanje: pred kom se umika na škodo pravicam vernega slovenskega naroda in komu na ljubo nas podi izpod kupole Sv. Antona pod drugo kupolo v obližju, kjer je dovoljene obdejavati z Očetom v materinem jeziku?!

Znano je še našim čitateljem, kako je o letošnjem Božiču »Piccolo« opisoval rojstvo Odrešenika kakor legendo, bajko, ki se natvezuje — deci, a že se je lotil v dolgih člankih na brezobrazen način redovnic, — ne morda redovnic, katere v mirnem zavetju skrbé edino za blagor svojih duš, ampak institucije, katere blagonsno delovanje so priznavali verniki in brezverci, prostaki in mogočni vladarji. Lotil se je — usmiljenih sester, katerih junaštvu na bojiščih in v okuženih bolnišnicah se je dosedaj divil ves omikani svet, katerih prednico je pred kratkim najsljajnejše društvo liberalne Francije, francoska akademija, odlikovala z največjo posvetno častjo!

Minoli teden je bilo namreč čitati v »Piccolu« obširnih člankov, v katerih so se z Röntgenovimi žarki preiskovala srca in obisti milosrčnice.

»Piccolo« se sicer sklicuje na neko učeno knjigo francoskega zdravnika (izvestno tudi Žida); a krivda njegova za to ni nič manjša, kajti vidi se, da sti se tu našli dvoje sorodnih sre — par nobile fratrum.

Kakšne so usmiljene sestre v tej luči? Vse prej nego požrtvovalne, vse drugo, samo ne vestne v izvrševanju svojih dolžnosti. Bolniku dajejo predpisana zdravila le tedaj, ako in kedar se jim poljubi. In trdovratne da so, da je strah. Ne mislijo na drugo, nego na svoj želodček, in ne delajo drugega, nego da molijo in zopet molijo (seveda mehanično). Pa tudi poštene da niso. Tatiče so; na perilo, ki je last bolnišnice, gredo kakor srake na svetle predmete. Kradejo tudi jestvine in zdravila, s katerimi poslednjimi na svoj račun zdravijo priljubljene jim bolnike — pravi ženski mazači!

Res usmiljenja vredna bitja, te usmiljene sestre!

Da pa dobijo po »moralčnih« naznanilih razvajeni »Piccolovi« spoštovalec tudi pikanten nameček, navaja se še, da usmiljene sestre ne dopuščajo, da bi se bolnikom zdravile — izvestne boleznj.

Kako se je o tem stavku namuznila marsikatera debela čifutska ustnica, kakšne orijentalne slike je črtala o teh besedah »nežnim« bralkam bujna domišljija!

Nam se je sicer ustavljalo pero, ko smo pisali ta odstavek; a kakor vestni kroniki smo morali zabeležiti tudi ta znak — »Piccolove« morale. A čemu te nedogledne kotone »Piccolovih« člankov, čemu ta srdita gonja proti usmiljenim sestram?

Dokazati se hoče, da usmiljenke niso sposobne za službo v bolnišnicah, da jih torej ne smejo priti mesto posvetnih strežnic katere se manj pečajo z blagrom svojih duš, ki so manj sramežljive in bolj poslušne vsem ukazom doktorjev izraelskih.

Hoče se pri nas, da bi mesto redovnic ostale pristne zastopnice »avite colture«, krščene in nekrščene, in če mogoče kje od južnih ali zapadnih »vrat« odrešenega kraljestva!

Prvi pogoj bodi »jezikovna vsposobljenost«; to je umeti tako: mladenka, kateri ne gre v glavo, da je Slovan »ščavo«, se ne sprejme v službo.

To zahtevo »Piccolovo« smo čitali »med vrstami«, a prepričani smo, da nismo zgrešili.

Tako piše o redovnicah v katoliškem mestu glasilo čifutarije in signorie, glasilo, katero bi pač zaslužilo epitheton ornans: »Piccolo« — oder die Freude zu stinken!«

Dovoljeno nam bodi, da pribijemo le še en slučaj v večem spomin — ad majorem Judaeorum gloriam.

Kakor je trdil »Piccolo« te dni, krožila je v Londonu prošnja z velikanskem številom podpisov, da se odpravi — cerkveno zvonjenje.

Vsled tega — modernega napora vlada seveda radost v četih tržaškega Izraela.

Pa je tudi res in pové naj nam umen bralec: kako prihajajo Židje do tega, da jih dan na dan vznemirja to preklicano zvonjenje, da jih skoro vsako uro spominja isto, da niso — sami v tej

»obljubljeni« trdnjavi »avite colture«! Zakaj pa sinagoge izhajajo brez zvonov?! Makar nastavimo hodže (po turškem običaju), ki bodo klicali — v blaženi laščini seveda — vernike s stolpov naših cerkva k molitvam (n. pr. z besedami: »avita coltura« in »Piccolo« njen prerok! Op. stavea.)

Koliko dobro izurjenih kričačev bi se o tej priliki lahko stalno dokopalo do polente!

In kako prijetno bi bilo, posebno sedaj o predpustnem času, ko bi od ponočnega delovanja utrujenih zastopnikov izvoljenega ljudstva ne motilo to presneto zvonjenje v najslajših sanjah ranih ur!

Toda počasi »Piccolo« in tvoji pobočniki! Nismo še tako daleč! Najdejo se moške, ki te bodo ovirali v tvojem minštrskem rokodelstvu. Morda bodo čuli sčasoma na glas tudi tam, kjer bi ga morali že davno čuti!

Ne omajaš križa nad našimi cerkvami! Še stoji trdno, tebi v strah, a nam v nado, obetaje Slovanu-trpinu: In hoc signo vinces!

Kristijan.

Politični pregled.

TRST, 16. januarija 1899.

K položaju. Poročila z Dunaja javljajo o živahnih posvetovanjih med posamičnimi skupinami večine. Mnogo poslancev iz skupin desnice je bilo namreč že včeraj na Dunaju. V obče se sodi, da so se razmere na desni zopet konsolidovale, kar bode povdruženo v ukupni manifestaciji, ki jo hoče izdati večina.

Ista poročila trde nadalje, da skupine opozicije niso še povsem na jasnem glede svoje bodoče taktike, vendar pa prevladuje mnenje, da se ista zopet povrne k obstrukciji in da prične obstruirati že v prvi seji. Pripravljenih da imajo v ta namen že mnogo formalnih predlogov. Le o krščanskih socijalistih menijo, da se v tem zasedanju ne pridružijo obstrukciji. Vprašanje je seveda, da-li hočejo obstruirati proti vsem predlogom brez izjeme, na pr. tudi predlogi o kontingentu novincev. V tem slučaju je možno že danes temu zasedanju prorokovati — le par dni. Kar čez noč utegnje se torej zaloputniti duri našega parlamenta. Tega pa se Čehi — kakor pišejo iz Prage v »Information« — jako boje, ker bi se utegnulo zgoditi, kakor se skoro gotovo zgodi tudi na Ogerskem, da krona žrtvuje ministerstvo, in to v nadi, da se potem razkroji obstrukcija proti nagodbi. Žrtvovanje ministerstva v sedanjih trenutkih pa da bi bilo umeti tako, kakor se stvari neugodno razvijajo za večino. Sicer pa da se nadejajo isti češki krogi, da vsa desnica v vsakem slučaju ostane trdna in solidarna.

Mladočehi imajo pa beležiti še drug jako neprijeten dogodek. Jeden najvažnejših členov mladočeške organizacije je bila zveza čeških poljedelcev. Ker pa so le-ti — kar je naravno — nasprotniki take pogodbe z Ogersko, kakoršnja je bila doslej, a ker so češki poslanci vsprejeli celó referate o nagodbenih predlogih, je gori rečena zveza izvela skrajno posledico: izstopila je iz okvirja mladočeške stranke. To je precejšen udarec za mladočeško stranko, kajti ne le to, da je oslABLJENA, ampak je računati tudi, da agrarna stranka o bodočih voli-

tvah nastopi proti njej se svojimi lastnimi kmečkimi kandidati.

Deželni zbor goriški se je torej minole sobote odločil, česar pa je bilo pričakovati z matematično gotovostjo. Seja je bila nesklepčna, ker so Italijani doposlali izjavo, da se ne bodo udeleževali sej, ker so po odstopu grofa Coroninija v manjšini. Prišli bi pa zopet, ako dobe jamstvo, da se nadškof ne bode udeleževal sej, da se ohrani raba italijanskega jezika in da bodo obvarovani pred vsakim presenečenjem. Tudi namestniku so italijanski poslanci poslali dolgo pismo, v katerem ponavljajo to isto.

O čudnih razlogih te italijanske izjave ne bomo govorili danes. Obračamo pa se do slovenskega sveta, naj si izračuna na prstih, kaj bi bili dosegli, ako bi bili naši slepo vstopili v deželni zbor v trdni veri, da »Italijani ne bodo imeli nič proti temu«, ko se poslednji kažejo tako fakejzno celó proti vladni predlogi, vzlie posredovanju namestnika in vzlie ponudbi vlade, da bi ona priskočila s primerno dotacijo deželi na pomoč?! Kaj bi bili dosegli?! Osmešili bi se bili in zgubili bi bili sleherni ugled toliko pred vlado kolikor pred Italijani! In za dosego takega cilja se je bila zasnova toli hrupna akcija proti našim poslancem! Sedaj so menda vendar na čistem goriški računi.

Še par besed o imperativnem mandatu. Pišejo nam: Posebnim zanimanjem sem čital Vaš članek o »imperativnem mandatu«. Ali je poslanec dolžan vsprejemati navodila od svojih volilcev, ali je tudi dolžan urejati vse svoje postopanje po teh navodilih, in ali je dolžan odložiti mandat, ako je prišel v navskrižje z menenjem svojih volilcev?

To so zares velezanimiva vprašanja, tem zanimivejša, ker se da govoriti pro in contra. Ustava res ne pozna imperativnega mandata in pravi, da poslanec mora glasovati le po svoji vesti in po svojem prepričanju; ali opravičena je bila tudi Vaša opazka, da ima poslanec tudi moralnih dolžnosti do — svojih volilcev. Vi ste omenjali glasov, ki trdijo, da poslanec, ki se udaje terorizmu volilcev, falzifikuje parlamentarizem. Ali po mojem menenju se more trditi, da je tudi nasprotno res: načelo parlamentarizma trpi, ako poslanec prezira voljo volilcev. Kaj je jedro parlamentarizma in konstitucionalizma?! Sodelovanje naroda na zakonodajni! In kako se doseže to? Menda s tem, da si volilec izvolijo poslanca, ki naj zastopa v parlamentu njih menenje in njih načela! Prvi pogoj pravemu parlamentu je torej ta, da je pristno zrealo menenje, ki vladajo v vsej javnosti. Le na ta način je možno govoriti o tem, da narod sodeluje na zakonodajni! Čim je odpadel ta pogoj, je porušeno načelo konstitucionalizma.

To bi bili torej nazori pro in contra o vprašanju imperativnega mandata. Jaz se svojim nazorom stojim nekako v sredi. Menim, kakor je razvidno že iz tega, kar sem rekel, da poslanec ne sme kar prezirati menenja svojih volilcev, marveč mora poizvedovati o njih željah ter jim — kolikor le možno — tudi vstrezati. Gotovo pa je tudi takih slučajev, ko poslanec ne more storiti tega, kar hočejo volilec, ako je — mož! Tak slučaj je nastopil, ako volilec zahtevajo nečesa, kar smatra poslanec po svojem prepričanju za — krivico! Značajan in pošten poslanec pa ne sme delati krivice niti na željo svojih volilcev, marveč mu je dolžnost, da pripomore resnici do zmage in potem še le — ako so mu volilec na nedvomljiv način izrekli nezaupanje — naj izvaja posledice, kakor mu jih narekuje takt in obzirnost do volilcev. Tako bi bil moral storiti tudi grof Fran Coronini. Učiteljsko vprašanje na Goriškem razburja duhove, to vprašanje se mora rešiti. Čim prej, tem bolje, ker popred ne bode miru. Kakor prijatelj deželi, kakor deželni glavar, kakor poštenjak, kakor kavalir je bil grof Coronini dolžan vztrajati in — če ni drugače — tudi žrtvovati se za mir, blaginjo v deželi in pravico.

Rusi in Poljaki. Zveza ruskih pisateljev v Petrogradu je priredila sijajen banket v proslavo 100-letnice genija naroda poljskega: velikega pesnika Adama Mickiewicza. Na banketu so bili prvi predstavitelji ruske in poljske literature in duh spravljenosti je vel nad to družbo. Jedna napitnica je veljala naravnost združenju Rusov in Poljakov.

Dal Bog, da bi skoro prošlo v kri obema narodoma, kar propovedujejo ob takih prilikah

njiu veliki duhovi: duh sprave na korist vsemu slovanstvu. Sprava med katoličani in pravoslavnicami na severu in na jugu: to bi bil epohalen politički čin, s katerim bi najvredneje zaključili to burno XIX. stoletje.

Rusija v Aziji. Včerajšnji »Piccolo« objavljaja iz Petrograda poročilo glasom katerega je toliko kakor gotova zveza med Rusijo in Emirom Afganistanskim. Vojska afganistanska je sedaj moderno organizovana in šteje 50000 mož v času miru in 200000 mož za čas vojne. Ako se ta vest pokaže resnično, potem bi značilo to velik korak Rusije proti Angliji v tej orjaški borbi za gospodstvo v Aziji. Zaveznika, ki šteje toliko vojsko, ki stoji na vratih Indije, ki poseduje več tal nego jih obseza Avstro-Ogerska z Bosno in Hercegovino vred — takega zaveznika ni smeti podcenjevati, a za Anglijo je to tem huji udarec, ker je bil Emir Afganistanski do sedaj nje zaveznik.

Domače vesti.

Včerajšnja — komedija! In tako je bilo! Kolorit komedijaštva, ki ga imajo vsi javni pojavi italianisimov v zadnjih časih, je bil posebno kričeč zlasti na včerajšnji demonstraciji županov. Efekt je bil isti, kakor ga ima — komedija in gledišče: ljudje se malec pozabavajo, in potem legajo počasi — spat. Mi smo sinoči govorili z večimi Italijani in vsi so priznavali, da je vsa včerajšnja demonstracija napravila nanje utis komedije, toda ne dobre komedije, v kateri krešeta iskre humor in dobra satira, ampak — neslane komedije. Tako forcirane, prisiljene demonstracije nismo videli že dolgo, kakoršnja je bila ta, s katero so se včeraj temeljito blamovali signoria, društvo progresso in — velmožni županje! Morda ni krščansko to, ali to moramo že priznati, da v toliko smo tudi mi zapadli škodoželjnosti, da se iz srca veselimo prav radi tega, da so se županje blamovali na tak naravnost ubijalen način. Županje so povprek evet naroda, oni so najpoklicaneji prijatelji ljudstva. Da pa se laška gospóda spozabljajo že tako daleč, da na takov način izpostavljajo v zasmeh ravno župane — je to pač znak, kako v stranki italianisimov ginevsta čut in zmisel za lasten ugled in dostojanstvo. Politiki, ki so jeli zapadati neresnosti, alias — smešnosti, že pišejo svoj testament. Neslanost je prvi znak političke degeneracije, kateri mora slediti — agonija in potem katastrofa. Dobro je tako — za nas!

Vendar moramo povdariti, da je bilo v tem mise en scéne tudi par prizorov, katere treba smatrati resnimi pojavi in radi katerih bi morali dobiti primeren odgovor od primerne strani oni, ki so zagrešili.

Po 11. uri so se začeli zbirati velmožni županje. Prihajali so jeden za drugim in mej njimi tudi 3 sivolasi hrvatski kmetje v rašavi narodni noši. Prodano človeško meso — zazebló nas je v dušo!

Na trgu je bilo par tisoč ljudij, vse mešano: naših in Italijanov iz vseh slojev.

O tem, kar se je godilo v mestni dvorani, nemoremo poročati, kajti režiserji so bili jako — previdni, da so bili zavarovani pred vsakim presenečenjem. Kmalu pa se je začel iz dvorane na trg grozen krik in vik, a vmes je gospodovalno odmevalo: Evviva Pirano italiana! Čestitamo: Piran še trdno drži na svoji poziciji prvenstva v komedijah. To je trajalo kako uro, a ljudstvo na trgu je ostalo povsem hladno. Le raznih opazek je bilo čuti, in to tudi iz ust ljudij, katerim se je videlo že na vnanjosti, da pripadajo boljim slojem — opazek, ki so značilne za včerajšnji fiasco in so dokaz, da so komedijaši popolno zgrešili oni efekt, katerega so hoteli imeti v prvi vrsti: hoteli so razvneti mase, a ljudstvo je hladno in zbadljivimi opazkami odklonilo ulogo, ki so mu jo hoteli usiliti. Na lastna ušesa smo čuli opazke v laškem jeziku: Kaj jih brigajo hrvatske šole?! Naj puste tudi Slovane, da si snujejo svoje šole! Polente, polente! Ako bi bilo v Trstu slovenskih šol, tudi jaz bi pošiljal vanje svoje otroke! Evviva bon brodo! itd. itd.

Krik v dvorani je postajal huji in huji, ki je glasno odmeval na trgu. Gospóda so dali odpreti vsa okna — zakaj? Tega ne treba praviti! Metali so baklje dol, ki naj bi razpalile ljudstvo! Vse za-

stoj! In ko je bilo kričanje najhuje — znak, da je komedija v dvorani pri kraju — pokazovale so se na balkonu glava za glavo. In med temi tudi kuštrasta glava gospóda — Hortisa, kar je med slovenskim delom občinstva na trgu izzvalo smeh in krohó. Na balkonu so se odkrivali, mahali s klobuki in z robei, ter kričali »Evviva« — na trgu pa so ostali ledeno hladni. Vse je ostalo tiho in ta tišina je pričala o lovem fiasku, ki so ga doživeli včeraj laška gospóda! Kar naenkrat so napravili nekoliko prostora na balkonu in kmalo je bilo videti, kako pridne roke potiskajo v ospredje ono prodano meso v rašavi slovenski noši! Kazali so jih občinstvu: vidite, tudi ti so naši! A nas je zopet zazebló v dušo, saj je bilo to meso od našega mesa, kateremu so veljali nečastni, a žal, povsem opravičeni vsikliki med občinstvom: glej jih sčave; Ti so res pravi sčavi — **sužnji!** Glejte jih! glejte jih!

Da, to so res ostanki žalostne prošlosti naše — našega suženjstva! Naša tolažba pa je ta, da postajajo redkeji in redkeji taki pojavi nekdanjega suženjskega duha našega.

Ali kakor rečeno: tudi pogled na te žalostne žrtve slovenskega suženjskega duha ni mogel vneti ljudstva. Ubogi nevedni kmetje, ko bi bili le čuli, kako so njim veljale zbadljivke in sramotilke.

Videči, da je ljudstvo na trgu odklonilo vsiljevano mu ulogo, jeli so prihajati iz dvorane. Potem je postalo živo. Znano občinstvo z galerije je kričalo kakor iz sebe, mahali so z robei, metali listke v italijanskih barvah in psovali so — nas! Zopet vse zastoj: ljudstvo je ostalo ledeno hladno. In zopet nas je zazebló v dušo: na ulici so vzdignili na rame — slovenskega kmeta in nosili so ga po javni ulici! Oj sramota, sramota! Sramota njemu, ali sramota tudi njim, ki si že ne vedo pomagati drugače, nego slovenskimi — sužnji!

Gruča se je valila po Corsu'jin — tulila. Z oken irred. rodbin so mahali z robei. Pred prostori društva »Austria« je potihnil krik in čuti je bilo le zamolklo sikanje! Še par korakov in bili so na lesnem trgu pred palačo »Piccolovo«, pred »governom na lesnem trgu«, kakor bi rekel »Brivec«. To vam je bil krik! Toda tudi tu je kričala le gruča, došla iz dvorane, vse drugo je izražalo svoje menenje značilnim — molkom! V tem hipu je došel poštni voz, voz v avstrijskih barvah! Voz je hotel dalje po svoji dolžnosti in kočijaž je pokal bičem! Gorjé njemu: komedijaši so zgrabili konja za uzdo in kočijažu so žugali pestmi in grozili. Tepli bi ga bili, da ga niso branili redarji. To bi bil jeden onih resnih momentov, o katerem naj razmišljajo slavne oblasti in — postopajo po svoji dolžnosti.

In potem so drveli — kakor je to vsikdar — pred kavarno Chiozza in potem više po Aequedotto, kjer je bil — italijanski konzulat. Ko so pa izvedeli, da se konzulat preseli v via Carintia poleg kavarne »Tedesco«, udrlo je kakih sto oseb — največ dečakov in še o lot — sem doli. Pred novim stanom laškega konzulata so kričali kakor divji: Evviva, evviva! in še — marsikaj družega.

In tu imamo drug resen moment. Stanovanje konzula še ni urejeno, ne stanuje torej še tam. Vendar se je pokazal gori jeden gospodov, pokazal — dvakrat, pozdravljal in se smehljaj! To postopanje je . . . ne, za danes nočemo biti zaplenjeni. Prosimo pa slavne oblasti, naj razmišljajo o tem, da-li tako postopanje odgovarja najprimitivnejim zahtevam mednarodne obzirnosti! —

Prihitelo je nekaj redarjev in kakor bi trenil, demonstrantov ni bilo več.

Tako se je zaključila včerajšnja — komedija. A ker so gospóda sami povdarjali, da včerajšnja demonstracija mora biti nekaka krona vsemu, je rečeno s tem, da je komedija dospela do vrhunca, a na tem so sodelovali — županje. Pomilujemo! Naše sočutje! Temeljito so osmešili vso svojo gonjo proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu.

Ekscelence grof Thun, sodite sedaj! Odslej vas menda ne bode pekla vest, da vračate take proteste onim, ki se smešijo žnjimi.

Jemljemo na znanje. Socijalno demokratični »Lavoratore« — glasilo »sodrugov« Učekarja, Gerina in somišljenikov —, ki se je prelevil iz dnevnika v tednik, povdarja v svoji zadnji številki, da so socijalisti dne 18. decembra demostrovali na protestnem shodu liberalcev le zato, da so se ma-

ševali radi postopanja liberalcev o volitvah v okrajno bolniško blagajno. Ker pa se jim je očitalo v laškem novinstvu, da so postali podajaci slovenske buržoazije, meni, da najbolje odbije od sebe ta grozni sum s tem, da zasramuje list »Edinost« z »giornalecio di quattro azzeccagarbugli sloveni«, ter da se ponasa s tem, da je »Lavoratore« — v imenu prava in zakonitosti — gorečneje branil »italijanstvo naših sodišč«, nego liberalci sami.

Jemljemo na znanje in se, v označenje »Lavoratorega« »prava« in »zakonitosti«, sklienimo tu na najnoveji judikat kasacijskega sodišča na Dunaju gledé jzikovnega vprašanja na sodiščih. Ta odlok naj si gleda »Lavoratore«, pa bode videl, kako je — izganjajoči naš jzik s tržaških sodišč — **gazil** pravo in zakonitost!!

Jemljemo torej na znanje ponovno izjavo »Lavoratora«, — ki pa nas ni presenetila prav čisto nič — da so nazori tržaških »socijalistov« o narodnem in jzikovnem vprašanju — o vprašanju torej, ki najbolj razburja duhove in ki obseza najhujšo krivico za večino prebivalstva v tej deželi — **popolnoma identični s nazori najsrdečjih laških nacionalcev!**

Na dalje jemljemo naznanje, da so socijalisti dne 18. decembra demonstrirali le radi volitev v okrajno bolniško blagajno, da torej nimajo nič proti temu, da Italijani uprizorjajo najgnusnejše gonje proti **kulturnim** stremljenjem našega ljudstva, da so torej tudi socijalisti — hipnotizovani po narodnem fanatizmu, oziroma po sovražtvu proti naši narodnosti — reakcionarna, mračnjaška in nazadnjaška stranka v najgršem pomenu te besede.

Slednjič izjavlja »Lavoratore«, da se lepo »zahvaljuje« »Edinosti« na ponujanem bratskem objemu. Mi se nismo in se ne bomo nikdar ponujali Učekarju in družbi — preponosni smo za to — a če smo bili o volitvah v okrajno bolniško blagajno pripravljene za nekako sporazumljenje se socijalisti, storili smo to iz gole ljubezni do delavskega stanu in v želji, da bi se enkrat odpravile kričeče razmere v tem zavodu, na katerih razmerah trpita jednako slovenski in italijanski delavec in katere je najhujše žigosal ravno »Lavoratore« sam. Le neko vprašanje nam silí v pero. Ako smo mi tako grozni ljudje, da se »Lavoratore« zgraža že nad mislijo samo, da bi pošten socijalist sodeloval z nami za pravično stvar, za blaginjo delaveca, ako se mu vidi to res taka sramota, potem pa moramo vprašati, **zakaj je sodrug Učekar za časa rečenih volitev zahajal na pogajanja v »Del. podp. društvo«?!!** Ali si moramo res misliti, da je morala socijalistov taka, da smejo véasih paktirati tudi se — sramoto?! Izjavo »Lavoratora«, da odklanja vsako pomoč od naše strani proti zlorabam, ki se godé na škodo delaveca, jemljemo na znanje, in smo tako izvedeli zajedno, koliko velja beseda v ustih socijalistov o preosnovi človeške družbe v zmislu miru, bratovstva in enakosti. Želimo pa tudi, da bi tudi vsi slovenski delavci vzeli to na znanje, da bodo vedeli, da sleherni slovenski delavec, ki se udaje voditeljstvu takih — nacionalnih fanatikov, je **izdajca, nasilnik proti božji naravi** — katere zakon veleva slehernemu bitju, da ljubi ali vsaj spoštuje gnezdo, iz katerega je izšlo — izrod, ki ruje po krvaveči rani lastnega rodu!

Kedo ima prav?! Pišejo nam: Vi, gospod urednik, ali kedo drugi za Vas, ste pisali, da pazinskega župana, — njega, ki bi moral in bi imel pravico biti prvi mej protestujočimi, da nje ga ni! Ni ga, ker on ni Lah, ampak hrvatski sin!

«Piccolo della sera» od véera pa piše, da so skoro vsi župani tu in mej njimi tudi »il podesta di Pisino«!!

Kedo ima prav sedaj, Vi, ali »Piccolo«? Da imate Vi prav, je več nego gotovo, ker vem, da je »Piccolo« pravi lažnjivi kljukce, ki ne more vspevati, ako ne — laže. Verjamemo torej Vasemu cenjenemu listu, »Piccolo« pa privoščim še mnogo takih »pobožnih želj«! V potrdilo, kakov poštenjak je ta »naš« Piccolo, naj Vam služi še to, da je pisal v gori omenjenem članku: »Prišlo je mnogo g. županov, mej isti; Vergotini iz Vrsara in grof Boris iz Fontane!! Fontane nimajo svojega župana ampak spadajo pod g. »podeštata« iz Vrsara in je bil torej grof Boris le »gost« in ne župan!

O demonstraciji Vam ne poročam, nego da se je tulilo po navadi; da so »gospoda« od avite col-

ture žvižgali pod stanovanjem g. dr. Mandiča (ki se jim je pa na oknu pošteno smijal!), kar je njemu le v čast, njim pa v sramoto; da so v ulici Carintia kričali »Evviva l' Italia!«; da je bil mladi lastnik tvrde z usnjem, Lustig, na nekem balkonu na Corsu, kjer se je pošteno odkrival razgrajalec; da je istega magaziner korakal na Corsu se demonstranti in da so bili na delu vsi še znani »gospodje« Bataglia!

Takih »da je« bi Vam naštel že celo kopico, toda prepuščam to spretnejšemu peresu. Konstatovati pa moram, da je bila vsa mularija na delu, ter da sem zopet opazil dekle od 12.—16. leta, ki so uprav divjale po ulicah, kar je gotovo znamenje 2000-letne — kulture!

Laški poslanci in vsa šinjorija — v škripeth. Pišejo nam: Opazujoči laško gibanje, opazujoči shode in proteste, opazujoči različne demonstracije, ki jih prirejajo naši ljubi sosedje, naši ljubi signori, vprašati se moramo nohoté, kaj pa hočejo prav za prav, kaj hočejo doseči z vsem tem?

Oni pravijo sicer, da nočejo hrvatskega gimnazija v Pazinu, a čemu vsa ta gonja, ko priznavajo sami, da jim je zastoj ves hrup?! Čemu vsa ta gonja, ko vedo prav dobro, da jim vrača ministerstvo vse proteste z jedno samo besedo: »retour«. —? Oh! ta presneti »retour«! Koliko truda, koliko stroškov, koliko govorov, koliko krika, a vse to je uničeno z jedno samo besedo: »retour«! Hočete-li še večé blamaže? Žalostno zadosti za signorijo, da dobiyajo take lakonične odgovore na vse pisane in brzoglavne proteste. Dočim bi bila vsaka politična stranka v zadregi, dočim bi se vsaka politična stranka morala sramovati na svojih neuspelih, radi katerih je zastavila vso svojo moč, vendar naši signori niso še obupali. Znano jim je, da uklad vsem protestom, uklad vsem gonjam ostane in bo hrvatski gimnazij v Pazinu — vendar nočejo še obupati — in prirediti hočejo nekaj družega.

Kakor znano, igrajo laški poslanci v državnem zboru zelo žalostno ulogo. Nasprotnik našega Nabergoja, gosp. Poldo Mauroner n. pr. ni še nikdar odprl ust. Gospoda signori vedo prav dobro, da so se ne malo zaračunali, ko so kovali v deveta nebesa takratne kandidate v državni zbor. Signore boli v dna duše, ko ne morejo beležiti nikakega uspeha, nikakega odločnega nastopa svojih zastopnikov v državnem zboru. Signori vedo prav dobro, da jim njih državni poslanci ne igrajo take uloge, kakoršno so pričakovali od njih. Signori so se prepričali, da so laški poslanci v državnem zboru tako omahujoči — šviga švaga čez dva praga — da ne more računati na njih nobena vlada. (Ali pa vsaka!! Op. stavčeva). Signori so se prepričali, da njih poslanci o nobenem glasovanju ne kažejo najmanjše odločnosti, najmanjšega soglasja. To vse boli naše signore. Tem našim tukajšnjim signorom pa je brezobzirna odločnost pravi idejal. Vzvišen idejal jim je nastop nemškega poslanca Wolfa. Da bi tudi laški poslanci nastopali tako odločno, to so vedno želeli in zahtevali — a vse želje, vse zahteve šle so po vodi, ker kaj takega niso mogli storiti gg. Hortis, Mauroner in »tutta la compagnia bella«.

Da bi se naši signori nekoliko opravičili pred javnostjo, hočejo, da njih zastopniki v državnem zboru nastopijo odločno, neustrašno. Da jih pa nekako prisilijo do tega, izročiti jim hočejo proteste vseh laških občin, s katerimi protesti naj pokažejo gg. laški državni poslanci svojo neustrašenost, svojo odločnost. Laški državni poslanci naj posnemajo glede gimnazija v Pazinu one Nemce, ki so ropotali proti slovenskemu gimnaziju v Celju — to je zahteva naših signorov.

Da vidim torej, kako neustrašeno ulogo bodo igrali gospoda laški poslanci v državnem zboru! Da vidimo, da-li uženejo v kozji rog slovansko večino.

Mi vemo, da je naše tukajšnje signorije položene jako težavno, a tudi to vemo, da je laškimi državnimi poslancem položaj še težji. V nasprotje z vlado se boje, ker potem bi bilo po njih, v nasprotje z našimi signori se tudi ne upajo, ker potem bi zopet ne bilo prijetno za nje. Signori hočejo in hočejo odločnosti, Mauroner & Co. se tega ne upajo — počakajmo torej, kaj nam pri- nese bodočnost!

V blagohotno uvaževanje. Prihodnjo soboto bode torej tradicionalni »veliki ples« »Delavskega podpornega društva.« Kakor se čuje in je to skoraj gotovo, bode ta večer gledališče polno natlačeno. Da ne bode pa, kakor je bilo na zadnjem koncertu »Kola«, ko se je moralo čakati do pol ure, predno se je mogla vdobiti vstopnica in to zaradi nenavadnega navala ljudstva, opozarjamo vse naše mešanstvo, naj se prevočasno preskrbi z vstopnicami. Ker se tudi lože pridno prodajajo, prosimo našo gospodo, naj se požuri, z naročanjem, ker sedaj se še lahko izbira, kar pozneje ne bode mogoče.

Akad. podružnica v Gradu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vabi na zabavni večer katerega priredi s prijaznim sodelovanjem g. Dr. B. Ipavice-a, sl. tamburaškega zbora br. društva, »Hrvatska« in drugih slovanskih akademikov v četrtek, dne 19. prosinca 1899. Lokal: Annensäle. Začetek: ob 8. uri zvečer.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaji priredi v četrtek, dne 19. t. m., svoj IV. na 13. t. m. sklicani, a ne sklepni, redni občni zbor z nastopnim dnevnim redom: A. 1. čitanje zapisnika III. občnega zbora; 2. čitanje zapisnika občnega zbora br. društva »Triglava«; 3. poročilo odboro- rovo; 4. poročilo teh. kluba o letnem tečaju 1897/98.; 5. volitev predsednika, 3 odbornikov in ev. namestnikov; 6. ev. volitev častnega soda; 7. slučajnosti. B. Zabavni del. — Lokal: Restaurant »Zum Magistrat« I. Liechtenfelsgasse. — Začetek točno ob 7. uri in pol zvečer. — Slovanski gostje dobrodošli!

Kam naj se selimo? Naša sodruginja »Hrvatska Sloga« toži v številki od 12. t. m. o muogoštevilnemu izseljevanju hrvatskega ljudstva v tujino in pravi:

Čemu zahajati v tuj svet, ko nam je odprta naša ravna Slavonija in ponosna Bosna? Čemu obljuduje onc lepo in bogato zemljo tujec in si pridobiva na njej bogastva, mi pa bežimo od svoje zemlje in si iščemo zavetja v tujini. Kar je tuje tudi tuje ostane. Tuja mati ne pozna naše boli, ne bje jej sree za nas. Za to ostanimo doma, mej svojimi, na svoji zemlji, v krilu mile hrvatske matere, a ne hodimo se potikat po tujih prarih. Potem priporoča list, naj se Hrvatje raje naseljujejo v Slavoniji in Bosni, kjer je lahko najti blagostanja in tudi bogastva. Tujei umejo izkorisčati našo zemljo in jo tudi izkorišajo.

Čemu bi tega ne storili mi, čemu prepuščamo tujeem, da se okoriščajo z našo zemljo, v tem ko mi bežimo od nje?! Kar velja tu o Hrvatih, velja tudi za nas Slovence. Tudi mi vidimo, da se tujei okoriščajo z našim svetom, sinovi matere Slovenije pa si iščejo kruha po širnem svetu med tujei. Ako si naši rojaki že hočejo iskati kruha drugod, naj gredo raje med svoje brate Hrvate in, ako že mora tako biti, naj si vstvarijo svojo novo domovino med onimi, ki so kri njihove krvi in naj ne bogatijo tujea s kapitalom svojega dela!

Boj s cigani. »Slov. Narodu« se poroča: Dne 9. t. m. je posestnika sin Jos. Javornik z Grosupljeva naznanil orožnikom, da sta isti dan dva s puškami oborožena eigana s pomočjo sprem- ljajoče ju eiganke pri Krki ranila necega kmeta smrtnonevarno ter ga oropala in da cigani beže na Grosuplje. Orožniški postajevodja, g. Brodnik, je šel takoj za cigani in pridružil so se mu še trije možje iz vasi. Po 8. uri zvečer so ti štirje došli cigane in jih ustavili. Cigani so se branili z vso silovitostjo. Unela se je ljuta borba. Jeden eigan in eiganke sta ubežala, drugi eigan, katerega je bil prijel g. Brodnik, pa se ni mogel iztrgati. Priznal je, da se zove Simon Held, da je doma v Pliberku na Koroškem in da je lani pobegnil iz prisilne delavnice. Izročili so ga dež. sodišču. Na Krki napadeni in oropani mož je umrl še tisti dan.

Jubilejni darovi družbi sv. Cirila in Metoda. G. Karol Fabijani v Kranju za odkup od novoletnih voščil 50 kr. — G. Dragotin Ljudovit Vrhničan 1 gld. — Možka podružnica v Ribnici po č. g. kapelanu J. Voleu 26 gld. — Ženska podružnica v Kobaridu po gospej Karolini Gruntar 34 gld. 70 kr. — Gosp. Fran Lavtizar, učitelj v Kamni Gorici, 1 gld. — mesečnih doneskov. — Ženska podružnica v Sezani 146 gld 40 kr. — G. dr. K. Janežič v Voloskem za novo leto 5 gld. — Podružnica v Gorjah 20 gld. in sicer 5 gld. od ondotnih Mohorjanov, 15 gld. pa od slov. kat. pol. društva za radovljiški okraj. —

Moška podružnica v Starem Trgu pri Ložu 112 gl. 20 kr. — Podružnica v Cerkljah po g. blagajniku Hočevarju 22 gl. — Slavno uredništvu »Slovenca« zbirko 6 gl. 20 kr. — Moška podružnica v Kamniku novoletnih daril 9 gl. 50 kr. in sicer je darovala vesela družba v gostilni gosp. Jos. Kende 4 gl., gg. Jos. Močnik, Fr. Regally in Fran Stele po 1 gl., gg. Ivan Lorber, Ivan Mesner, Leop. Primožič, Jos. Sadnikar in Božidar Žnidaršič po 50 kr. — G. Fran Rohret v Radovljici nabral v veseli družbi 2 gl. 16 kr. — Gosp. Ant. Žnidaršič iz Ilirske Bistrice poslal 8 gl. 20 kr. iz Čitalnične pušice in svoto, nabrano po gdč. Miciki Brinšekovi. — Iz Ribnice po č. g. Voleu 1 gl. 51 kr., daroval je g. Fran Fajdiga iz Sodražice 1 gl. in bumfarji ribniški 51 kr. — Šentjakobski Mohorjani v Ljubljani po č. g. Pečjaku 6 gl. 15 kr. — Pristrčna hvala! Slovenska požrtvovalnost naj lepe sadove prinaša tudi v novem letu.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ta je znal — rezati namreč! Sinoči okolo polnoči se je dogodil na Aequedottu razburljiv, nenavaden prizor: kar hkratu je bilo ranjenih 5 oseb — bolj ali manj — od jednega samega človeka. In niti sedaj se še ne ve, kdo je bil oni, ki je bil tako uren v sekanju. Dotičnik je bil v spremstvu neke maske. Sodi se po tem, da je ta petorica napravila kako nelepo šalo na račun one dvojice in oni vitez brez madeža in strahu se je maščeval prav pošteno. Ranjence so najprej odveli na zdravniško postajo in potem na inspektorat v ulico Chiozza, kjer so sestavili žnjimi zapisnike.

Nezgoda. V soboto dne 14. je 22-letni krmar Demetrij Cosipolich padel v notranje Lloydovega parnika »Polluce«, ki se nabaja v arzenalu. Ponesrečenca so težko ranjenega prevedli v bolnico.

Nenadoma umrl. 56-letni kovač Dominik Bernita v Via Molino a Vento št. 8 je v soboto zvečer umrl nagle smrti. Zdravnik, ki je prihitel z zdravniške postaje, je našel Bernika že mrtvega.

Različne vesti.

Mesto, ki je zapadlo pogubi. V Indiji izhajajoči strokovni list »Indian Medical Record«, se v nekem uvodnem članku bavi z bodočnostjo Bombaja. Po menjenju tega lista je to mesto zapadlo pogubi. Bombaj je od avgusta meseca 1896 v nevarnosti, da ga ugonobi kuga; kajti od leta 1896 razsaja tam ta pošast že tretjič. Od oktobra 1896 do februarja 1897 je pobegnilo iz Bombaja 398.000 oseb. Ostali so se sčasoma seznanili s kugo tako, da po novjšem izbruhu iste niso več bežali iz mesta v tako velikem številu. Mnogo onih pa, ki so pobegnili prej, ne upa se več povrniti. Vsemu temu je največ kriva nezdrava lega mesta. Vzlic vsem naporom angleških zdravstvenih uradnikov, vzlic temu, da so se že celo vrsto let trošile velikanske svote denarja, da bi se rešilo mesto, stoji danes stvari v Bombaju tako: Voda narašča pod mestom od leta do leta in sicer vsako leto za 20 cm. Pred enajstimi leti je bila površina vode pod Bombajem več nego 3 metre pod zemeljskim površjem, minolo leto pa samo 1-2 metra. Temu je vzrok dvoje: prvič preslabo odvajanje vode in drugič se je napeljavalo v mesto mnogo, premnogo vode, ne da bi se ob enem poskrbelo tudi za primerno odvajanje iste. Vsled preobite vode se množijo v mestu kužne bolezni. Ker vsled vednega izseljevanja iz mesta trpi tudi trgovina in je mesto vsled tega skoro na kantu, ni upati, da si kdaj več opomore. Tako utegne biti na prostoru, kjer je stalo prej veliko mesto Bombaj z 900.000 prebivalci, samo še — velika razvalina.

Romulov grob. O priliki izkopavanja na foru v Rimu so našli najstarejši spomenik rimski, ki je bil do konca rimskega cesarstva predmetom obožavanja. Do sedaj se je sodilo splošno, da najstarejši spomenik v Rimu, ki je bil sploh najden, je Mamertinova ječa na severnem koncu foruma, kjer sta, kakor pripoveduje poročilo, preživela zadnje dni svojega življenja apostola Peter in Pavel. Sedaj pa se je našel še mnogo starejši spomenik: grob Romulov. (Romul je — tako pripovedujejo sporočila — v letu 753 pred Kristusom ustanovil mesto Rimsko.)

Samomori na Dunaju. Dunajska policija je pred nekaj dnevi objavila statistiko samomorov za leto 1898. Iz te je razvidno, da je bilo na Dunaju minolega leta 371 samomorov. Med samomorileci je ljudi vsake starosti. Najmlajši samomorilec je bil neki 13-letni deček, ki se je obesil, najstarejši oni 80-letni starček, ki se je usmrtil s tem, da je skočil v globočino. Največ samomorilecev je možkega spola, žensk — samomorilk je samo 76. Največ samomorov je bilo meseca avgusta in sicer 42 po številu. Prejšnja leta je bilo še več samomorov in sicer l. 1897. 400, l. 1896. 396 in l. 1895. 444. Da pa je tolikih samomorov krivo največkrat ubožstvo, katerega je na Dunaju dovolj, o tem molči policijska statistika.

Iz večnega mesta. Rimski municipij nanaša, da z dnem 1. t. m. znaša število prebivalstva »večnega mesta« pol milijona. Istega dne je namreč štelo mesto ravno 500.028 oseb, 20. septembra 1870. je znašalo prebivalstvo Rima samo 226.622 oseb.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Gradec 16. »Grazer Tagespost« hoče vedeti iz krogov desnice, da se ministerstvo preosnuje v smislu programa večine ter da vstopi v isto tudi eden Jugoslovan.

Dunaj 16. Cesar je vsprejel večeraj popoldne ministra za vnane stvari, grofa Goluchovskega in državnega finančnega ministra pl. Kalay-a.

Dunaj 16. Oba ministerska predsednika, grof Thun in baron Banffy, potem oba finančna ministra, Kaizl in Lukacek, so se posvetovali danes predpoludne v palači ministerstva za notranje stvari. Ob 10. uri je bilo posvetovanje pod predsedstvom cesarjevim. Trajalo je 1 uro in se bo nadaljevalo ob eni uri popoldne.

Dunaj 16. Danes, na predvečer sestanka državnega zbora, to se posvetovali načelniki klubov levece. O sklepkih, ki so jih storili, še ni znano ničesar.

Praga 16. Za slučaj, da bode levica obstruirala tudi proti zakonu o kontingentu novincev, menijo »Narodni Listy«, da se državni zbor odloži že v kakem tednu.

Budimpešta 16. Tudi v današnji seji zbornice so se ponavljala glasovanja po imenih. Poročila, dohajajoča iz Budimpešte, pravijo, da je odločitev krone pričakovati po ministerskih posvetovanjih, ki se vrše na Dunaju. Menenja o stanju krize so jako različna. Jedni menijo, da je Banffyjev padee gotov, drugi sodijo zopet, da dobi od krone pooblaščenje za pogajanja za pozicijo.

Berolin 16. Deželni zbor se je otvoril danes s prestolnim govorom, kateri povdarja, da je

podlaga države in ljudskega bitstva trdna in zdrava. Blaginja narašča vidno, tako, da se sme z dobrimi nadami zreti v bodočnost.

Pariz 16. Predsednik kazencijskega sodišča se je izjavil baje, da minejo še trije tedni do razprave o reviziji procesa Dreyfus.

Zahvala.

Podpisani se presrečno zahvaljuje vsem udeležnikom na večerajšnjem pogrebu ljubljene mu soproge

Urške.

Posebno pa darovateljem prekrasnih vencev, v prvi vrsti svakom; na dalje svetoivanskim pevceem za žalostinke v hiši žalosti kakor tudi na pokopališču in konečno vsem onim, ki so mi na kateri koli način izrazili sožalje na nenadomestni izgubi.

Pri Lovcu, 16. jan. 1899.

Jožef Gerdol p. d. Jure.

Stanovanje

se išče; še mogoče s hrano, pri kakej skromnej slovanskej obitelji v sredi mesta ali pa v bližini okrajnega sodišča. — Ponudbe z naslovom upravnistvu »Edinosti«.

PRSI PRAH (prah za izvoščeko)

(ne kašljaj).
najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaslišanju, nahodu in drugim kataralnim afekcijam.
Škatljica z navodilom po 30 zvč. Dobiva se jedino v lekarni PRAXMARER, »Pri dveh zamorcih« občinska palača, Trst.
Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo

STAVBENI RAZPIS.

Za zgradbo **nove ljudske šole v Postojni** se bode oddala izvršitev sledečih del z oskrbitvijo vsega pripadajočega gradiva:

1. Zidarsko delo, proračunjeno na gl.	29,923.60	10. steklarsko delo, proračunjeno na „	619.12
2. kamnoseško delo „ „	2,679.35	11. pleskarsko delo „ „	485.—
3. tesarsko delo „ „	2,740.85	12. naprave za kurjavo „ „	1,430.—
4. strešno delo „ „	828.—	13. „ „ ventilac. „ „	204.—
5. kleparsko delo „ „	796.30	14. slikarsko delo „ „	410.—
6. dobava železa „ „	3,176.80	15. tapetarsko delo „ „	161.60
7. dobava kamenine „ „	312.70	16. mehanično delo „ „	182.—
8. mizarsko delo „ „	4,247.80	17. za nadpisne table „ „	107.—
9. ključavničarsko delo „ „	1,874.50		
	Odnos gl. 46,579.90		Skupaj gl. 50,178.62

Stavbeni načrt in proračun stroškov, splošne in posebni stavbinski pogoji so razloženi v občinski pisarni na vpogled ter se bode stavba na podlagi istih oddala.

Ponudbe naj se torej raztezajo na vsa dela tega razpisa. V varnost vzdržanja ponudbe ima se taisti pridejati varščina v znesku 2500 gl. v gotovini, hranilnih knjižicah ali pripravnih vrednostnih papirjih, ki se računajo po kurzni vrednosti, vendar ne nad nominalno vrednostjo.

V ponudbi se ima navesti v številki in besedah ponudeni znesek, oziroma popust na proračunjenih zneskih.

S kolekom 50 kr. kolekovane zapečtjene pismene ponudbe imajo zadržati ime in priimek bivališče in stan ponudnikov ter izrečno zagotovilo, da pozna ponudnik vse določbe stavbinske oddaje in se da zaveže za slučaj izdajanja iste natančno izpolnjevati in da prizna tudi pravico krajnega šolskega sveta do izgovorjenih konvencionalnih kazni.

Tako urejene pismene ponudbe naj se označijo odzunaj na zavitku poleg naslova kot »ponudba za šolsko stavbo«.

Ponudbe se imajo vpslati zadnjič do 5. svečana 1899. na podpisani krajni šolski svet, kateri si pridržuje pravico, odločiti se za eno ali drugo vloženi ponudb.

KRAJNI ŠOLSKE SVET V POSTOJNI

dne 5. januarja 1899.